U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudkyň JUDr. Ludmily Valentové, JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Marie Turkové a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci žalobců: **a) D. P., b) nezl. D. J.**, **c) nezl. M. P.**, a **d) nezl. S. J.**, žalobci b) až d) zastoupení žalobkyní a), žalobkyně a) zast. JUDr. Alešem Vídenským, advokátem, Sokolská 22, Ostrava – Moravská Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o kasační stížnosti stěžovatelů proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. září 2006, č. j. 65 Az 398/2005 - 21,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna ustanoveného zástupce stěžovatelů advokáta JUDr. Aleše Vídenského **s e u r č u j e** částkou 2.856 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobci (dále „stěžovatelé“) domáhají zrušení shora citovaného rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále „krajský soud“), jímž byla zamítnuta žaloba stěžovatelů proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 8. 2005, č. j. OAM-1641/VL-07-08-2005, kterým bylo zastaveno řízení ve věci žádosti o udělení azylu z důvodu nepřípustnosti podle § 25 písm. h) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Žalovaný své rozhodnutí odůvodnil tím, že stěžovatelé jsou státními příslušníky Slovenské republiky, tedy členského státu Evropské unie, a ta je podle Protokolu o poskytování azylu příslušníkům států Evropské unie (jenž je dle článku 311 Smlouvy o založení Evropských společenství její nedílnou součástí) považována za bezpečnou zemi původu.

Kasační stížnost je přípustná podle ustanovení § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s. “), byla podána oprávněnou osobou a včas. Nejvyšší správní soud se zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelů. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Nejvyšší správní soud poskytuje ochranu veřejným subjektivním právům fyzických a právnických osob (§ 2 s. ř. s.). Zatímco úkolem krajských soudů je projednat a rozhodnout každý případ, Nejvyšší správní soud zajišťuje jednotu a zákonnost rozhodování soudů ve správním soudnictví (§ 12 odst. 1 s. ř. s.). K plnění jeho sjednocující role svěřuje zákon

Nejvyššímu správnímu soudu různé procesní nástroje, na prvním místě nepochybně rozhodování o kasační stížnosti (§ 12 odst. 1 ve spojení s § 102 s. ř. s.). Ve věcech azylu v nové úpravě institutu nepřijatelnosti (§ 104a s. ř. s.) je kasační stížnost mimořádným opravným prostředkem omezeným na případy objektivní nutnosti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Z těchto důvodů bude kasační stížnost ve věcech azylu přijata k projednání jen tehdy, jestliže rozhodování o ní umožní Nejvyššímu správnímu soudu zároveň plnit obecnější sjednocující funkci v systému správního soudnictví.

V kasační stížnosti stěžovatelé namítají, že krajský soud v řízení o žalobě a v následném rozsudku porušil ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále „s. ř. s.“). Důvody jmenovitě spatřují v tom, že soud se nevypořádal dostatečně s jejich námitkami uvedenými v žalobě, zejména s otázkou příslušnosti k romské národnosti, proti které ostře je zaměřen sociální systém Slovenské republiky a rovněž v běženém životě se její příslušníci potýkají s četnými diskriminačními projevy. Doklady o tom se nacházejí ve spise vedeném u krajského soudu. Současně stěžovatelé napadají správní řízení, protože správní orgán nedostatečně odůvodnil své rozhodnutí a porušil ustanovení správního řádu o dokazování a podkladech pro rozhodnutí a tyto vady považují stěžovatelé za natolik závažné, že ovlivňují zákonnost rozhodnutí a proto měl jej měl krajský soud zrušit. V doplnění pak uvedli, že soud nesprávně posoudil právní otázku věci, provedeným dokazováním nebyl zjištěn přesně skutečný stav věci, pro rozhodnutí nebyly dány dostatečné důvody a v průběhu řízení byla porušena ustanovení s. ř. s. Více stěžovatelé ve své stížnosti neuvádí a ani ji nijak neupřesňují.

Nejvyšší správní soud zjistil ze správního a soudního spisu, že stěžovatelka uvedená pod bodem a) podala jménem svým a svých dětí /stěžovatelů b) až d)/ žádost o udělení azylu v České republice dne 28. 8. 2005 pro bezdůvodné pronásledování příslušníky policie a diskriminaci na úřadech. Když se dověděla, že v České republice nejsou obyvatelé romské národnosti slovně napadáni, požádala 28. 8. 2005 jménem svým a svých dětí o azyl. Její přítel začal na Slovensku podnikat, ale začali jej obtěžovat členové speciální jednotky policie. Dal jim nějaké peníze, oba se ale nikam neobraceli se žádostí o pomoc. V červnu 2005 odcestovala stěžovatelka do Belgie, kde požádala o azyl, po zamítnutí žádosti se vrátila zpět na Slovensko. V průběhu správního řízení bylo zjištěno, že stěžovatelé jsou státními příslušníky Slovenské republiky, tj. členského státu Evropské unie. Proto bylo řízení o žádosti o udělení azylu zastaveno podle § 25 písm. h) zákona o azylu, protože žádost je nepřípustná. Ustanovení § 10a písm. a) zákona o azylu o nepřípustnosti žádosti o udělení azylu určuje, že žádost o udělení azylu je nepřípustná, byla-li podána občanem Evropské unie, který nesplňuje podmínky stanovené právem Evropských společenství.

Ve své kasační stížnosti stěžovatelé vůbec neuvádějí, v čem spatřují přesah svých vlastních zájmů ani takové či obdobné tvrzení argumentačně nepodporují a ani nedokazují, či nic k důkazu nenabízí.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je navíc vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní procesní ochrana stěžovateli již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany.

Institut přijatelnosti kasační stížnosti je snahou o rovnováhu mezi dvěma zájmy: zájmem na spravedlnosti v každém jednotlivém případě a zájmem na efektivitě působení objektivního práva.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ode dne 13. 10. 2005. Je proto namístě provést jeho výklad tak, aby bylo předvídatelným způsobem stanoveno, jakými úvahami a kritérii se bude Nejvyšší správní soud v budoucnu řídit.

V moderním právním státě je odmítána možnost neomezené volné úvahy. Při aplikaci § 104a zákona o azylu je nezbytné ujasnit si obsah tohoto ustanovení z hlediska možností, které se správnímu orgánu nabízejí. Neurčitý právní pojem, zde představovaný „přesahem vlastních zájmů stěžovatele“ nelze obsahově dostatečně přesně vymezit a jeho aplikace závisí na odborném posouzení v každém jednotlivém případě. Neurčité právní pojmy zahrnují jevy, nebo skutečnosti, které nelze úspěšně zcela přesně právně definovat; jejich obsah a rozsah se může měnit, často bývá podmíněn časem a místem aplikace normy. Zákonodárce vytváří prostor soudu, aby zhodnotil, zda konkrétní situace patří do rozsahu daného neurčitého právního pojmu, či nikoli. Při interpretaci neurčitého právního pojmu se správní orgán musí zabývat konkrétní skutkovou podstatou, jakož i ostatními okolnostmi případu, přičemž sám musí alespoň rámcově obsah a význam užitého neurčitého pojmu objasnit, a to z toho hlediska, zda posuzovanou věc lze do rámce vytvořeného rozsahem neurčitého pojmu zařadit.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele (který ve věcech azylu jedině vede k meritornímu projednání kasační stížnosti), je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či tedy spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.) apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je způsobem naznačeným výše zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Například, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci

znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost. V daném případě však míra obecnosti, s jakou byla kasační stížnost podána, aniž by byla upřesněna konkrétní pochybení žalovaného či soudu, nesvědčí pro to, aby kasační stížnost mohla být považována za přijatelnou. Je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a tvrdit některý z důvodů kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 s. ř. s., ale také uvést, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat. K tomu však v daném případě nedošlo, a proto má Nejvyšší správní soud za to, že důvod k tomu, aby kasační stížnost považoval za přijatelnou, zde chybí (obdobně již Nejvyšší správní soud rozhodoval ve věcech spis. zn. 1 Azs 13/2006 (publikováno ve Sbírce pod č. 933), 1 Azs 112/2004, 1 Azs 174/2004, 5 Azs 20/2003, 5 Azs 151/2006, 5 Azs 6/2007, 5 Azs 9/2007 a především 5 Azs 22/2003). Pokud jde o věc azylu, kde žadatelem je občan členského státu Evropské unie, k tomu se Nejvyšší správní soud již vyjádřil v rozsudcích ze dne 19. 7. 2006, č. j. 3 Azs 259/2005 - 42 (č. 977/2006 Sb.) nebo 8 Azs 156/2005 - 61.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na námitky podané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nějž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovatelům byl pro řízení o kasační stížnosti před soudem ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Ustanovenému zástupci náleží v souladu s ust. § 11 písm. a) vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za převzetí a přípravu zastoupení odměna ve výši 2100 Kč a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč podle ust. § 13 odst. 3 citované vyhlášky, celkem tedy 2400 Kč. Protože ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „daň“), zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Částka daně, vypočtená dle ust. § 37 a ust. § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb., činí 456 Kč. Ustanovenému zástupci se tedy přiznává náhrada nákladů řízení v celkové výši 2856 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 12. června 2007

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu